

สารและการจำแนกสาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ว 2.1 เข้าใจสมบัติของสาร องค์ประกอบของสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสารกับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค หลักและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสาร การเกิดสารละลาย และการเกิดปฏิกิริยาเคมี

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ว 2.1 ม.1/9 อธิบายและเปรียบเทียบการจัดเรียงอนุภาค แรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค และการเคลื่อนที่ของอนุภาคของสารชนิดเดียวกันในสถานะของแข็ง ของเหลว และแก๊ส โดยใช้แบบจำลอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายการจัดเรียงอนุภาค แรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค และการเคลื่อนที่ของอนุภาคของสารชนิดเดียวกันในสถานะต่าง ๆ ได้ (K)
- 2) เปรียบเทียบการจัดเรียงอนุภาค แรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค และการเคลื่อนที่ของอนุภาคของสารชนิดเดียวกันในสถานะต่าง ๆ ได้ (S)
- 3) รับผิดชอบหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย (A)

3. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น
สารและการจำแนกสาร	พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

4. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สารที่อยู่รอบตัวเราล้วนมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน สารบางชนิดสามารถสังเกตได้จากลักษณะภายนอกของสารได้ เช่น สี สถานะ เป็นต้น ซึ่งเป็นสมบัติทางกายภาพของสาร แต่สมบัติบางชนิดของสารเกิดจากการทำปฏิกิริยาเคมี ทำให้เกิดสารใหม่ที่มีองค์ประกอบแตกต่างไปจากเดิม เช่น การเผาไหม้ การเกิดสนิม ซึ่งเป็นสมบัติทางเคมีของสาร การระบุว่าสารแต่ละชนิดเป็นสารประเภทใด จำเป็นต้องใช้สมบัติของสารมาวิเคราะห์ เช่น การใช้สถานะ การใช้เนื้อสาร และการใช้ขนาดของอนุภาคมาเป็นเกณฑ์ในการจำแนกสาร

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 1. จำแนกข้อมูลจัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสืบสอบความรู้ (5Es Instructional Model))

ชั่วโมงที่ 1

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

(หมายเหตุ : ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมและทำความเข้าใจผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ขั้นนำ

กระตุ้นความสนใจ (Engagement)

1. ครูถามคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยใช้คำถาม Big Question จากหนังสือเรียนรายวิชา พื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว ว่าสารที่อยู่รอบตัวเรามีความแตกต่างกันอย่างไร

(แนวตอบ : สารที่อยู่รอบตัวเราบางชนิดมีสมบัติทางกายภาพบางประการที่เหมือนและแตกต่างกัน เช่น สถานะ การนำความร้อน การนำไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม สารแต่ละชนิดย่อมมีลักษณะเฉพาะของสารแต่ละชนิดนั้น ๆ เช่น สภาพการละลาย จุดเดือด จุดหลอมเหลว ความหนาแน่นของสาร)

- นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองก่อนเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอน จากกรอบ Understanding Check ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 3
- ครูกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกิจกรรม Engaging Activity ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 3 โดยให้นักเรียนพิจารณาภาพของสารบริสุทธิ์และสารผสม จากนั้นให้นักเรียนระบุว่าสารใดเป็นสารบริสุทธิ์และสารผสม

(หมายเหตุ : ครูเริ่มประเมินนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล)

ขั้นสอน

สำรวจค้นหา (Exploration)

- นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม prior knowledge ก่อนเข้าสู่บทเรียนว่า สมบัติใดบ้างที่ใช้จำแนกประเภทของสาร

(แนวตอบ : การละลาย ความแข็ง สถานะ ลักษณะผลึก จุดเดือด จุดหลอมเหลว ความเป็นกรด-เบส)

- นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มศึกษา เรื่อง สมบัติของสาร จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 4

(หมายเหตุ : ครูเริ่มประเมินนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)

- ครูนำน้ำส้มสายชูใส่ลงในปิกรเกอร์ A และน้ำใส่ลงในปิกรเกอร์ B มาให้นักเรียนศึกษา และตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนคิดว่าสารในปิกรเกอร์ A และ B เป็นสารชนิดเดียวกันหรือไม่

(แนวตอบ : พิจารณาคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- นักเรียนตรวจสอบสารในปิกรเกอร์ A และ B แล้วตอบคำถาม ดังนี้

- สาร A และ B ที่นักเรียนตรวจสอบ มีลักษณะอย่างไร

(สาร A และ B เป็นของเหลว ไม่มีสี แต่สาร A มีกลิ่นฉุน เมื่อทดสอบด้วยกระดาษลิตมัส พบว่าสาร A มีฤทธิ์เป็นกรด ส่วนสาร B ไม่เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัส)

- นักเรียนคิดว่าลักษณะใดเป็นสมบัติทางกายภาพ

(สถานะของสาร สี กลิ่น)

- นักเรียนคิดว่าลักษณะใดเป็นสมบัติทางเคมี

(ความเป็นกรด-เบส)

อธิบายความรู้ (Explanation)

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่อง สมบัติของสาร โดยครูยกตัวอย่างให้นักเรียนเห็นจากการนำสาร A และ B ที่มีลักษณะภายนอกที่เหมือนกันแต่ไม่ใช่สารเดียวกัน ดังนั้น จำเป็นต้องอาศัยสมบัติของสารเข้ามาตรวจสอบ จึงทำให้รู้ว่าสารทั้งสองเป็นสารต่างชนิดกัน
6. นักเรียนทุกคนศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากคลิปวิดีโออักษรเรียนสรุป เรื่อง สมบัติของสาร ของ อจท. หรือศึกษาข้อมูลจาก PowerPoint เรื่อง สารรอบตัว
<https://www.aksorn.com/qrcode/TMPPSCM11>
7. ครูเรีนนำเข้าสู่เรื่องถัดไปว่า การจำแนกสารจำเป็นต้องใช้สมบัติของสารมาวิเคราะห์

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน (ต่อ)

สำรวจค้นหา (Exploration) (ต่อ)

8. ครูนำเข้าสูบทเรียนว่า การจำแนกสารจำเป็นต้องใช้สมบัติของสารมาวิเคราะห์ เช่น การจำแนกสารโดยใช้สถานะของสารเป็นเกณฑ์
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา เรื่อง การจำแนกสารโดยใช้เนื้อสารและอนุภาคของสารเป็นเกณฑ์ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 5-6 แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร ตอนที่ 1
(หมายเหตุ : ครูเริ่มสังเกตนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)
10. ครูแจกภาพแต่ละชุดให้แต่ละกลุ่ม โดยภาพแต่ละชุด มีดังนี้
ส้มตำ น้ำผลไม้ปั่น น้ำเกลือ น้ำนม กาแฟ สลัด น้ำแข็ง ทองคำขาว น้ำพริก แอลกอฮอล์ น้ำส้มสายชู หมอกควันจากท่อไอเสีย และแก๊สหุงต้ม
แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจำแนกสารจากภาพที่กำหนดให้ แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร ตอนที่ 2
(หมายเหตุ : ครูสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน ในการจำแนก จัดหมวดหมู่ และเปรียบเทียบข้อมูล ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

อธิบายความรู้ (Explanation)

11. ครูยกตัวอย่างสถานะของปรอท ซึ่งเป็นสารที่มี 3 สถานะเช่นเดียวกับน้ำ ใน Science focus ให้นักเรียนได้ศึกษาในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 5
12. ครูยกตัวอย่างน้ำปูนสีเมนต์ ซึ่งเป็นสารแขวนลอยที่มีปริมาณของของแข็งแขวนลอยอยู่ในของเหลวจำนวนมาก ใน Science focus มาให้นักเรียนได้ศึกษาในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 6

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสอน (ต่อ)

สำรวจค้นหา (Exploration)

13. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อกิจกรรม ดังนี้
  - ของแข็ง
  - ของเหลว
  - แก๊ส
14. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม เรื่อง ของแข็ง ของเหลว และแก๊ส ตามหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว หน้า 7 โดยให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมภายใต้หัวข้อที่นักเรียนจับสลากได้ ดังนี้
  - กลุ่มของแข็ง ให้บรรจุเม็ดโพลีเมอร์เม็ดขาว
  - กลุ่มของเหลว ให้บรรจุเม็ดโพลีเมอร์เม็ดขาว
  - กลุ่มแก๊ส ให้บรรจุเม็ดโพลีเมอร์เม็ดขาว
 แล้วบันทึกผลกิจกรรม และตอบคำถามท้ายกิจกรรมลงในแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1

(หมายเหตุ : ครูเริ่มสังเกตนักเรียน โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติการ)

อธิบายความรู้ (Explanation)

15. ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลจากการทำกิจกรรมและคำตอบจากคำถามท้ายกิจกรรมในแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน้าชั้นเรียน
16. ครูเฉลยคำตอบจากคำถามท้ายกิจกรรม ในแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 และถามคำถามท้ายกิจกรรม ดังนี้

- ขวดน้ำที่บรรจุเม็ดโม่ของแต่ละกลุ่ม เปรียบเสมือนกับสถานะของสารได้บ้าง
(แนวตอบ : สารที่อยู่รอบตัวเราบางชนิดมีสมบัติทางกายภาพบางประการที่เหมือนและแตกต่างกัน เช่น สถานะ การนำความร้อน การนำไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม สารแต่ละชนิดมีคุณสมบัติเฉพาะของสารแต่ละชนิดนั้น ๆ เช่น สภาพการละลาย จุดเดือด จุดหลอมเหลว ความหนาแน่นของสาร)
- หลังจากเป่าลมเข้าไปในขวด ลักษณะการเคลื่อนที่ของเม็ดโม่แต่ละกลุ่มแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
(แนวตอบ : แตกต่างกัน ขวดที่บรรจุเม็ดโม่จนเต็มขวด อนุภาคของเม็ดโม่จะสั่นอยู่กับที่ ถ้าบรรจุเม็ดโม่ครึ่งขวด บางอนุภาคของเม็ดโม่จะเคลื่อนที่อิสระ แต่ถ้าบรรจุเม็ดโม่ต่ำกว่าครึ่ง อนุภาคของเม็ดโม่จะเคลื่อนที่ได้อย่างอิสระ)

17. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการนำเสนอ และเปรียบเทียบการจัดเรียงอนุภาคและการเคลื่อนที่ของสารทั้ง 3 สถานะ

ขยายความเข้าใจ (Elaboration)

18. นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว โดยให้นักเรียนกลับไปสำรวจสารรอบตัวภายในบ้านของนักเรียน แล้วจำแนกสารลงในใบงาน พร้อมตกแต่งให้สวยงาม
19. นักเรียนทุกคนศึกษาข้อมูลจากคลิปวิดีโออักษรเรียนสรุป เรื่อง การจำแนกสาร ของ อจท. หรือศึกษาข้อมูลจาก PowerPoint เรื่อง สารรอบตัว
<https://www.aksorn.com/qrcode/TMPPSCM11>
20. นักเรียนทำแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เรื่อง สารและการจำแนกสาร ซึ่งควรได้ข้อสรุปร่วมกันว่า สารที่อยู่รอบตัวเรามีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน สารบางชนิดสามารถสังเกตได้จากลักษณะภายนอกของสารได้ ซึ่งเป็นสมบัติทางกายภาพของสาร แต่สมบัติบางชนิดของสารเกิดจากการทำปฏิกิริยาเคมีทำให้เกิดสารใหม่ที่มีองค์ประกอบแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งเป็นสมบัติทางเคมีของสาร การระบุว่าสารแต่ละชนิดเป็นสารประเภทใดจำเป็นต้องใช้สมบัติของสารมาวิเคราะห์ เช่น การใช้สถานะ การใช้เนื้อสาร และการใช้ขนาดของอนุภาคมาเป็นเกณฑ์ในการจำแนกสาร

ขั้นประเมิน

ตรวจสอบผล (Evaluation)

1. ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว
2. ครูตรวจใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร
3. ครูตรวจใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว
4. ครูตรวจแบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1
5. ครูสังเกตพฤติกรรมทำงานรายบุคคล โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
6. ครูสังเกตการทำกิจกรรม เรื่อง ของแข็ง ของเหลว และแก๊ส โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติการ
7. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากการศึกษาและทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร
8. ครูสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว	- ตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพ จริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายการจัดเรียง อนุภาค แรงยึดเหนี่ยว ระหว่างอนุภาค และการ เคลื่อนที่ของอนุภาคของ สารชนิดเดียวกันใน สถานะต่าง ๆ ได้ (K)	- ตรวจใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร - ตรวจใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว - ตรวจแบบฝึกหัด วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1	- ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การ จำแนกสาร - ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สาร รอบตัว - แบบฝึกหัดวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1	- ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
2) เปรียบเทียบการจัดเรียง อนุภาค แรงยึดเหนี่ยว ระหว่างอนุภาค และการ เคลื่อนที่ของอนุภาคของ	- ตรวจใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร - ตรวจใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว	- ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การ จำแนกสาร - ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สาร รอบตัว	- ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
สารชนิดเดียวกันใน สถานะต่าง ๆ ได้ (P)	- ตรวจแบบฝึกหัด วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1	- แบบฝึกหัดวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
3) รับผิดชอบต่อหน้าที่และ งานที่ได้รับมอบหมาย (A)	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
- การปฏิบัติการ	- สังเกตการปฏิบัติการ	- แบบประเมิน การปฏิบัติการ	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- สังเกตสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	- แบบสังเกตสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้			
-	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 สารรอบตัว ของ อจท.
- 2) แบบฝึกหัดรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.1 เล่ม 1 ของ อจท.
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร
- 4) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว
- 5) ภาพสารต่าง ๆ ได้แก่ ส้มตำ น้ำผลไม้ปั่น น้ำเกลือ น้่านม กาแฟ สลัด น้ำแบ่ง ทองคำขาว น้ำพริก แอลกอฮอล์ น้ำส้มสายชู หมาก ควนจากท่อไอเสีย และแก๊สหุงต้ม
- 6) วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม เรื่อง สมบัติของสาร
- 7) วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม เรื่อง ของแข็ง ของเหลว และแก๊ส
- 8) คลิปวิดีโออักษรเรียนสรุป เรื่อง สมบัติของสาร และการจำแนกสาร ของ อจท.
- 9) PowerPoint เรื่อง สารรอบตัว ของ อจท.

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องเรียน
- 2) ห้องปฏิบัติการทดลอง
- 3) Aksorn On-Learn (<https://aksornon-learn.aksorn.com/>)

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : บันทึกสมบัติทางกายภาพของสารในการจำแนกสารโดยใช้เกณฑ์แบบต่าง ๆ

1. การจำแนกสารโดยใช้สถานะของสารเป็นเกณฑ์

2. มาลีต้องการนำหินสี่ต่าง ๆ มาร้อยเป็นสร้อยข้อมือ มาลีควรเลือกใช้วัสดุชนิดใดมาร้อยหินเข้าด้วยกัน เพราะอะไร

3. วีระต้องการประดิษฐ์เรือใบจำลองเพื่อนำไปแข่งขัน วีระควรเลือกใช้วัสดุชนิดใดทำตัวเรือ และควรเลือกใช้วัสดุชนิดใดทำใบเรือ เพราะอะไร

[illegible]

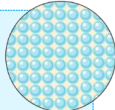
ใบงานที่ 1.1 เรื่อง การจำแนกสาร

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : บันทึกสมบัติทางกายภาพของสารในการจำแนกสารโดยใช้เกณฑ์แบบต่าง ๆ

1. การจำแนกสารโดยใช้สถานะของสารเป็นเกณฑ์

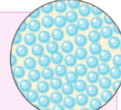
ของแข็ง

อนุภาค : เรียงชิดกัน
แรงยึดเหนี่ยว : มากที่สุด
การเคลื่อนที่ : สั่นอยู่กับที่
รูปร่าง : คงที่
ปริมาตร : คงที่

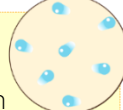
ของเหลว

อนุภาค : อยู่ใกล้กัน
แรงยึดเหนี่ยว : ปานกลาง
การเคลื่อนที่ : เคลื่อนที่ได้ แต่ไม่อิสระ
รูปร่าง : ไม่คงที่
ปริมาตร : คงที่

แก๊ส

อนุภาค : อยู่ห่างกันมาก
แรงยึดเหนี่ยว : น้อยที่สุด
การเคลื่อนที่ : เคลื่อนที่ได้อย่างอิสระ
รูปร่าง : ไม่คงที่
ปริมาตร : ไม่คงที่

2. มาลีต้องการนำหินสี่ต่าง ๆ มาร้อยเป็นสร้อยข้อมือ มาลีควรเลือกใช้วัสดุชนิดใดมาร้อยหินเข้าด้วยกัน เพราะอะไร

สารเนื้อเดียว

สารเนื้อเดียว หมายถึง สารที่มีเนื้อสารเหมือนกันทุกส่วน ทำให้สารมีสมบัติเหมือนกันตลอดทุกส่วน เช่น น้ำเกลือ ทองคำ

สารเนื้อผสม

สารเนื้อผสม หมายถึง สารที่มีเนื้อสารแตกต่างกัน ทำให้สารมีสมบัติไม่เหมือนกันตลอดทุกส่วน เช่น น้ำคลอง พริกเกลือจิ้มผลไม้

3. วีระต้องการประดิษฐ์เรือใบจำลองเพื่อนำไปแข่งขัน วีระควรเลือกใช้วัสดุชนิดใดทำตัวเรือ และควรเลือกใช้วัสดุชนิดใดทำใบเรือ เพราะอะไร

สารแขวนลอย

สารผสมที่ประกอบด้วยอนุภาคที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า 10^{-4} เซนติเมตร สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น น้ำโคลน น้ำแป้ง

คอลลอยด์

สารผสมที่ประกอบด้วยอนุภาคที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางระหว่าง 10^{-4} - 10^{-7} เซนติเมตร สามารถแยกได้ด้วยกระดาษเซลโลเฟน เช่น นํ้านม หมวก

สารละลาย

สารผสมที่ประกอบด้วยอนุภาคที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางน้อยกว่า 10^{-7} เซนติเมตร ประกอบด้วยตัวทำละลายและตัวถูกละลายผสมเป็นเนื้อเดียวกัน เช่น น้ำเกลือ น้ำหวาน น้ำทะเล

แผนฯ ที่ 1 สารและการจำแนกสาร

ตอนที่ 2 คำชี้แจง : จงบันทึกชื่อสารจากภาพ และใช้สมบัติทางกายภาพของสารเป็นเกณฑ์ในการจำแนกชนิดของสาร โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้

ชื่อสาร	สมบัติทางกายภาพ							
	สถานะ			เนื้อสาร		อนุภาค		
	ของแข็ง	ของเหลว	แก๊ส	สารเนื้อเดียว	สารเนื้อผสม	สารละลาย	สารแขวนลอย	คอลลอยด์
หมอก			✓	✓				✓
ส้มตำ	✓				✓		✓	
น้ำผลไม้ปั่น		✓			✓		✓	
น้ำเกลือ		✓		✓		✓		
แก๊สหุงต้ม				✓		✓		
น้ำส้มสายชู		✓		✓		✓		
ทองคำขาว	✓			✓				
แอลกอฮอล์		✓				✓		
กาแฟ		✓		✓		✓		
สลัด		✓			✓			✓
น้ำพริก		✓			✓		✓	
ควันจากท่อไอเสีย			✓	✓		✓		
น้ำแป้ง	✓				✓		✓	
นํ้านม		✓			✓			✓
น้ำโคลน		✓			✓		✓	

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมา 2 ชนิด และเปรียบเทียบความแตกต่างของสารตามหัวข้อที่กำหนดให้

สถานที่สำรวจ :

สารชนิดที่ 1

สารชนิดที่ 2

เปรียบเทียบสมบัติ

ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สารรอบตัว

เฉลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมา 2 ชนิด และเปรียบเทียบความแตกต่างของสารตามหัวข้อที่กำหนดให้

สถานที่สำรวจ : ห้องครัว

สารชนิดที่ 1

น้ำมะนาว

สารชนิดที่ 2

แก้วนํ้า

เปรียบเทียบสมบัติ

เป็นของเหลว

เป็นของแข็ง

อนุภาคเรียงไขว้กัน

อนุภาคเรียงชิดกัน

แรงยึดเหนี่ยวปานกลาง

แรงยึดเหนี่ยวมากที่สุด

อนุภาคเคลื่อนที่ได้ แต่ไม่เป็นอิสระ

อนุภาคสั่นอยู่กับที่

ปริมาตรคงที่ แต่รูปร่างไม่คงที่

ปริมาตรและรูปร่างคงที่

แบบประเมิน พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานรายบุคคล แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ รับผิดชอบ			ความสนใจ ในการเรียน			ความมุ่งมั่น			รวม 9 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง

ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	มีการวางแผน ร่วมกัน ทำงาน			มีการแสดง ความคิดเห็น ของสมาชิก			มีการรับฟัง ความคิดเห็น			มีการปฏิบัติ ตามขั้นตอน ที่วางไว้			สามารถ ให้คำแนะนำ กลุ่มอื่นได้			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

การปฏิบัติการ

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตการปฏิบัติการของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (พอใช้)	0 (ปรับปรุง)
1	การปฏิบัติการทดลอง				
2	ความคล่องแคล่วในขณะปฏิบัติการ				
3	การบันทึกและการนำเสนอผลการทดลอง				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติการ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (พอใช้)	0 (ปรับปรุง)
1. การปฏิบัติการทดลอง	ทำการทดลองตามขั้นตอน และใช้อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	ทำการทดลองตามขั้นตอน และใช้อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง แต่อาจต้องได้รับคำแนะนำบ้าง	ต้องให้ความช่วยเหลือบ้างในการทำการทดลอง และใช้อุปกรณ์	ต้องให้ความช่วยเหลืออย่างมากในการทำการทดลอง และใช้อุปกรณ์
2. ความคล่องแคล่วในขณะปฏิบัติการ	มีความคล่องแคล่วในขณะทำการทดลองโดยไม่ต้องได้รับคำชี้แนะ และทำการทดลองเสร็จทันเวลา	มีความคล่องแคล่วในขณะทำการทดลองแต่ต้องได้รับคำแนะนำบ้าง และทำการทดลองเสร็จทันเวลา	ขาดความคล่องแคล่วในขณะทำการทดลองจึงทำการทดลองเสร็จไม่ทันเวลา	ทำการทดลองเสร็จไม่ทันเวลา และทำอุปกรณ์เสียหาย
3. การบันทึกและการนำเสนอผลการทดลอง	บันทึกและสรุปผลการทดลองได้ถูกต้อง รัดกุม นำเสนอผลการทดลองเป็นขั้นตอนชัดเจน	บันทึกและสรุปผลการทดลองได้ถูกต้อง แต่การนำเสนอผลการทดลองยังไม่เป็นขั้นตอน	ต้องให้คำแนะนำในการบันทึก สรุป และนำเสนอผลการทดลอง	ต้องให้ความช่วยเหลืออย่างมากในการบันทึก สรุป และนำเสนอผลการทดลอง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีเยี่ยม
6-7	ดี
5	ผ่าน
ต่ำกว่า 5	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีเยี่ยม)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 อารงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีเยี่ยม)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่าง พอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
6. มุ่งมั่นใน การทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่การงาน	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	6.2 ทำงานด้วยความเพียร พยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
7. รักความ เป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล และสถานที่	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
8. มีจิต สาธารณะ	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย ความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

แบบสังเกต

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับดี ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 1. จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของ ข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูล ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ 1. จำแนกข้อมูลได้ 2. จัดหมวดหมู่ ข้อมูลได้ 3. จัดลำดับ ความสำคัญของ ข้อมูลได้ 4. เปรียบเทียบ ข้อมูลได้	มีพฤติกรรมบ่งชี้ 3 พฤติกรรม	มีพฤติกรรมบ่งชี้ 2 พฤติกรรม	มีพฤติกรรมบ่งชี้ 1 พฤติกรรม หรือไม่มีเลย

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่น ๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(.....)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....